

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

September 2023 | CS

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

Úvodník

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

rád bych Vás přivítal zpět po letní pauze.

Pevně doufám, že jste si užívali volna, odpočívali a načerpali sil pro náročné měsíce, které jsou před námi. Vstupujeme totiž do fáze, která je pro EU kritická, kdy je třeba završit práci na důležitých dohodách a zákonech, než se rozběhnou kampaně před volbami do Evropského parlamentu. EHSV se tudíž zaměří na palčivé problémy, které řeší občanská společnost.

Po létě, kdy EU trpěla nebyvalými vlnami veder, ničivými požáry a povodněmi, je zcela zřejmé, že musí být urychleně přijata příslušná opatření. Evropa zoufale potřebuje komplexní akční plán týkající se vody. EHSV připravuje průřezové stanovisko, které se zaměřuje na zajištění náležitého financování, infrastruktury a strategie v oblasti vodohospodářství, aby byl všem zaručen přístup k pitné vodě. Stejně jako se Zelená dohoda stala synonymem závazků EU týkajících se klimatu, tak musí i vznikající modrá dohoda usilovat o nové vymezení celosvětového standardu v oblasti udržitelného hospodaření s vodou.

Zajímavé je, že občané EU požadovali aktualizaci právních předpisů EU o pitné vodě již před více než deseti lety. Potenciál evropské občanské iniciativy zůstává nevyužit. Musíme společně zlepšit naši schopnost reagovat na potřeby občanů. Proto na zářijovém plenárním zasedání EHSV vystoupí organizátoři iniciativy „Fur Free Europe“ („Evropa bez kožešin“), která získala 1,5 milionu příznivců po celé EU. Plenární shromáždění bude také jednat o cílené revizi rozpočtu EU, který musel čelit neočekávané krizi, jež si vyžádala rychlé a účinné přizpůsobení novým naléhavým prioritám.

I nadále se zasazuji o občanskou společnost a k mým prioritám stále patří záměr posílit hlasy mladých lidí tak, jak jsem jej vyhlásil ve svém politickém manifestu. V červenci se EHSV stal první institucí EU, která začala provádět ověřování dopadů předpisů EU na mladé lidi. Tento významný počín je dokladem mého odhodlání. Rád bych poděkoval všem členům EHSV, že toto zásadní rozhodnutí podpořili. Zřizujeme také skupinu Mládež v EHSV a vybíráme stanoviska, která mají projít prvním kolem ověřování dopadů předpisů EU na mladé lidi.

V nadcházejících měsících budou rovněž utužovány vztahy s občanskou společností za našimi hranicemi, zejména v kandidátských zemích EU. EHSV nyní komunikuje s kandidátskými zeměmi EU podstatně intenzivněji, aby bylo možné je zapojit do naší každodenní práce. Na našem nedávném plenárním zasedání byl tento závazek opět stvrzen. Slibné jsou i vyhlídky na nadcházející zasedání fóra občanské společnosti zemí západního Balkánu v Soluni – právě zde se ostatně zemím západního Balkánu již před dvěma desítkami let dostalo příslibu evropské

budoucnosti.

Zároveň se připravujeme na největší projev demokracie v EU – na volby do Evropského parlamentu, které se budou konat v červnu 2024. V této souvislosti bych Vás rád upozornil na iniciativu „EurHope“ a na online konzultaci, na jejímž základě bude před volbami do Evropského parlamentu sestaven program v oblasti mládeže. Podpora občanské společnosti, která tlumočí zájmy evropských občanů – a zejména mladých lidí –, je klíčem k posilování demokratické odolnosti a utváření budoucnosti Evropy.

Oliver Röpke

předseda EHSV

POZNAMENEJTE SI

25. září 2023

Evropský den ekologické produkce – Slavnostní předání cen EU za ekologickou produkci 2023

30. září 2023

14. ročník Cen EHSV pro občanskou společnost – lhůta pro podání přihlášek

25. a 26. října 2023, Brusel

Plenární zasedání EHSV

K V?CI

Veřejným debatám v Evropě již delší dobu vévodí kritické suroviny. Poté, co COVID a omezení volného pohybu osob narušily mezinárodní dodavatelské řetězce, si průmyslová odvětví i politici v EU bolestně uvědomili, že je třeba zajistit bezpečné dodávky kritických surovin do Evropy, aby bylo možné přejít na bezuhlíkové hospodářství.

Zatímco se unijní spolunormotvůrci připravují na diskuse a jednání o evropském aktu o kritických surovinách, zpravodaj stanoviska EHSV k návrhu tohoto právního předpisu **Maurizio Mensi** a jeho

spoluzpravodaj **Michal Pintér** uvádějí, co je třeba udělat, aby z něj měl evropský průmysl skutečný prospěch.

AKT O KRITICKÝCH SUROVINÁCH: CO NENÍ KRITICKÉ DNES, MŮŽE BÝT ZÍTRA

Maurizio Mensi a Michal Pintér

Seznam kritických surovin musí zůstat pružný a každé dva roky je třeba jej revidovat, aby držel krok s vývojem technologií a strategických zájmů

Nedostatku kritických surovin v Evropě lze čelit pouze rozhodnou, celkovou strategií EU, která bude kombinací investic, inovací, recyklace, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek. Akt o kritických surovinách připravený Evropskou komisí všechny tyto aspekty zahrnuje a je třeba jej přivítat. Pomůže též předcházet možným narušením hospodářské soutěže a fragmentaci jednotného trhu.

EU dnes u řady surovin, které potřebuje, závisí ze 75 % až 100 % na jejich dovozu, což způsobuje její hospodářskou i strategickou zranitelnost (viz například nedávný zákaz vývozu gallia a germania z Číny).

Za prudkým růstem poptávky po kritických surovinách, který byl zaznamenán v letech 2017 až 2022, z velké části stojí rostoucí popularita čistých technologií (elektromobily, baterie, fotovoltaické solární systémy atp.). Energetika je hlavním odběratelem lithia (poptávka je více než trojnásobná), kobaltu (nárůst o 70 %) a niklu (nárůst o 40 %). Proto je zřejmé, že hospodářská bezpečnost EU závisí na zabezpečení dodávek kritických surovin, neboť jejich ohrožení se promítne do celé ekonomiky a jednotného trhu.

EHSV se domnívá, že prvním úkolem je zajistit předvídatelný a stabilní právní rámec k přilákání investic nejen do průzkumu a těžby surovin, ale také do jejich zpracování a recyklace (z níž lze získat značné objemy mědi, lithia, niklu, kobaltu a dalších vzácných surovin z vyřazených baterií, těžebního odpadu atp.).

Za druhé potřebujeme pružný seznam kritických surovin, který bude možno snadno upravit a aktualizovat alespoň každé dva roky. Důvodem je skutečnost, že vedle surovin již označených za strategické nebo kritické v navrženém předpisu existují další, které dnes kritické nejsou, avšak mohly by se jimi stát ve střednědobém až dlouhodobém horizontu. Strategický význam jednotlivých surovin by též bylo vhodné posuzovat sektorově, aby se součástí této úvahy stala poptávka v různých odvětvích.

Za třetí je nutno zajistit širokou veřejnou podporu. Rozšíření odvětví těžby, zpracování a recyklace vytvoří nová pracovní místa a přinese hospodářský pokrok. Odvětví surovin v EU přímo zahrnuje asi 350 000 pracovních míst a dalších více než 30 milionů pracovních míst ve výrobě na přístupu k nerostným surovinám závisí. Přijetí ze strany veřejnosti nicméně nelze brát za samozřejmost. Zajištění udržitelných dodávek surovin a pokročilých materiálů si do roku 2030 vyžádá přes 1,2 milionu nových pracovních míst. Je proto nezbytné podpořit rozvoj dovedností v akademické sféře stejně jako v odvětví surovin i ve veřejné správě

členských států a opatření je nutno zacílit jak na pracovníky v oboru, tak na veřejné činitele.

Dalším klíčovým prvkem je zajištění přístupu k dostatečným objemům spolehlivé elektřiny z nefosilných zdrojů za konkurenceschopné ceny. EHSV by uvítal reformu dostupných finančních prostředků na podporu fáze uvádění na trh a pokrytí provozních nákladů namísto stávajícího upřednostnění etapy výzkumu a vývoje nových strategických projektů. EU by díky tomu mohla lépe čelit ambicím amerického zákona ke snížení inflace.

Podporovat bychom měli též trhy s druhotnými surovinami. Cílem opatření by měl být vznik funkčních trhů a minimalizace ztrát ze šrotu. Trhy s druhotnými surovinami jsou ostatně klíčovou součástí oběhového hospodářství a bylo by pro ně přínosem, pokud bychom odstranili regulační, hospodářské či technické bariéry, které vyvstávají v různých člancích hodnotového řetězce.

EHSV navrhuje, aby bylo veřejné financování poskytováno snadněji, pokud se těžba zakládá na předběžných ekonomických a environmentálních studiích posuzujících dopad těžby kritických surovin z hlediska znečišťujících látek. Proto je nutná koordinace s pravidly státní podpory. Kromě toho je zapotřebí upravit některé antimonopolní nástroje EU, aby pomohly dosáhnout cílů tohoto předpisu a zároveň zabránily nepatřičnému narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu (např. rámec pro kontrolu by mohl být uplatňován flexibilněji na fúze a zohledňovat při tom nejen cíle Zelené dohody, nýbrž také cíle legislativy o kritických surovinách).

V neposlední řadě potřebujeme účinná opatření na ochranu obchodu, která ochrání nové evropské investice a zajistí nám možnost konkurovat jiným velkým hráčům. V zájmu diverzifikace vnějších zdrojů kritických surovin by EU měla prozkoumat možnosti partnerství a dohod o spolupráci, a to i s kandidátskými zeměmi. Cílem je financovat projekty zaměřené na rozvoj průzkumných kampaní ve vybraných nových lokalitách nebo opuštěných těžebních lokalitách. Tato partnerství by mohla být podmíněna závazkem kandidátských zemí rychleji sladit své politiky v oblasti životního prostředí s právem a normami EU.

„OTÁZKA PRO...“

Otázka pro...

V naší rubrice „Otázka pro...“ jsme tentokrát požádali zpravodaje Javiera Doze, aby nám přiblížil, jakými novými pravidly by se dle návrhu měla řídit správa ekonomických záležitostí EU.

„Musíme přehodnotit rámec Paktu o stabilitě a růstu“

EHSV info: Jak se EHSV staví k návrhu Komise o nové správě ekonomických záležitostí?

Javier Doz: Komise tento návrh předložila s ohledem na to, že v lednu 2024 vyprší platnost obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu, na vysoký schodek a vysokou míru zadlužení v mnoha členských státech EU v období po pandemii a zřejmě i na základě kritické reflexe v souvislosti s negativními dopady přísného uplatňování ustanovení Paktu o stabilitě a růstu na politické řízení velké recese.

I přes zachování limitů pro schodek a zadlužení (3 %, respektive 60 % HDP) jsou v návrhu způsob a termín dosažení těchto cílů flexibilnější a diferencovanější v závislosti na konkrétní situaci členského státu.

Kromě toho se zjednodušují pravidla, neboť klíčovým ukazatelem se stává míra růstu čistých primárních výdajů, což znamená, že jsou vyloučeny úroky z dluhů, dávky v nezaměstnanosti a výdaje financované z diskrečních opatření nebo z evropských fondů. Hlavní novinkou jsou čtyřleté až sedmileté fiskálně-strukturální plány, které každá vláda vyjedná s Komisí a které budou zahrnovat strukturální reformy.

Komise dne 26. dubna zveřejnila dva návrhy nařízení a jeden návrh směrnice, jimiž se upravují příslušné cíle Paktu o stabilitě a růstu týkající se koordinace hospodářských politik a rozpočtového dohledu, postupu při nadměrném schodku a požadavků na rozpočtové rámce. Po tlaku německé vlády byla ve srovnání se sdělením, které bylo předloženo v listopadu, zavedena některá přísnější ustanovení, zejména povinnost snižovat zadlužení o 0,5 % HDP ročně v případě zemí, jejichž schodek přesahuje 3 % HDP, nebo automatické uplatňování postupu při nadměrném schodku v zemích, které se odchylují od střednědobého plánu.

Přestože EHSV podporuje základní aspekty balíčku Komise, diferencované vnitrostátní fiskálně-strukturální plány a prvky flexibility, jež v Paktu o stabilitě a růstu zavádí, domnívá se, že by měly být zachovány podmínky původního listopadového návrhu, a vyzývá k diskusi o potřebě

jít nad rámec roku 1997.

EHSV má rovněž za to, že je třeba se kromě jiných otázek zabývat možností vytvořit „stálou fiskální kapacitu“ EU, aby bylo možné financovat rozšiřující se spektrum „společných evropských statků“. Zároveň se domnívá, že zapojení parlamentů členských států, místních a regionálních orgánů, sociálních partnerů a organizací občanské společnosti do přípravy fiskálně-strukturálních plánů by posílilo „odpovědnost jednotlivých států“ za závazky obsažené v těchto plánech.

EHSV považuje za nezbytné zajistit diferencovaný přístup k investicím v rámci fiskálně-strukturálních plánů, zejména pokud jde o ekologickou transformaci a obranu, posílit v rámci investic a reforem sociální cíle a cíle v oblasti zaměstnanosti a pečlivě zrevidovat metodiku analýzy udržitelnosti zadlužení a zapojení vlád a nezávislých vnitrostátních fiskálních orgánů do vymezení „technické trajektorie“ snižování zadlužení.

NAŠÍM HOSTEM JE TENTOKRÁT ...

Vzácný host

Tento měsíc je naším překvapením pro vás francouzský novinář **Régis Genté**. Působí v Gruzii, kde se zaměřuje na hrozící konflikt, zatímco zraky všech jsou upřeny k Ukrajině.

Régis Genté je nezávislý novinář a odborník na bývalý Sovětský svaz. Od roku 2008 žije v Tbilisi, odkud pro několik francouzských sdělovacích prostředků včetně RFI, France24 TV a listu Le Figaro pokrývá Rusko, Ukrajinu, Kavkaz a Střední Asii.

Je rovněž autorem či spoluautorem několika knih, mimo jiné nedávno vydaných titulů „Volodymyr Zelensky – Dans la tête d'un héros“ (Volodymyr Zelenskyj – Očima hrdiny), 2022; „Futbol – Le ballon rond de Staline à Poutine“ (Fotbal – Kulatý míč od Stalina po Putina), 2018; „Poutine et le Caucase“ („Putin a Kavkaz“), 2014; a „Voyage au pays des Abkhazes“ (Cesta do země Abchazů), 2012. (dm)

Gruzie – další bitevní pole Ruska

Na konci roku 2023 se může v Gruzii stát cokoli. V prosinci má totiž Evropská rada rozhodnout, zda této bývalé sovětské republiky udělí status „kandidátské země“.

V červnu 2022 tak Rada odmítla učinit s tím, že Gruzie se na rozdíl od Ukrajiny a Moldavska nemůže stát kandidátskou zemí, neboť její vláda vede proruskou, a tudíž vůči Západu nepřátelskou politiku. Rada sice uznala „evropskou perspektivu“ Gruzie, přiznání statusu „kandidátské země“ však podmínila splněním dvanácti priorit týkajících se například zlepšení mediálního prostředí nebo nezávislosti soudnictví.

Situace v této zemi je poznamenána silným vnitřním společensko-politickým napětím způsobeným názorovými rozdíly mezi vládnoucí stranou Gruzínský sen oligarchy Bidziny Ivanišviliho (který v Rusku nashromáždil majetek v hodnotě 4,5 miliardy eur) a 3,7 milionu Gruzínců. Na jedné straně tak stojí vláda, která je u moci od roku 2012 a postupně provádí politiku, která se z dnešního pohledu jeví jako rozhodně proruská. Na straně druhé pak stojí obyčejní lidé, z nichž 81 % si podle posledních průzkumů veřejného mínění přeje vstoupit do EU.

Zmíněné napětí v zemi však pramení také ze všeobecného přesvědčení, že gruzínská vláda je jen loutkou v rukou Moskvy. Jak jinak si vysvětlit, že se strana Gruzínský sen pokusila prosadit zákon namířený proti tzv. „zahraničním agentům“, který nápadně připomíná ruský zákon z roku 2012 a jenž mezi Gruzínci zcela pochopitelně vyvolal vlnu protestů, neboť taková norma by podle nich jednoznačně znamenala konec nadějí na sblížení se s Evropou?

Moskva dělá rovněž vše pro to, aby Ivanišviliho vládu v její protizápadní politice podpořila. Zatímco gruzínští představitelé tedy systematicky sabotují vztahy se západními partnery (neustálým polemizováním s evropskými a americkými partnery nebo šířením propagandy, že se Západ údajně chystá v Gruzii otevřít druhou frontu, aby oslabil Rusko), Kreml chválí Ivanišviliho vládu za její rozhodnutí a snaží se ukolébat gruzínskou veřejnost například obnovením přímých letů mezi oběma zeměmi (jež byly přerušeny v roce 2019) nebo zrušením vízové povinnosti

pro Gruzínce cestující do bývalé koloniální mocnosti.

To vše tak jen pár měsíců před rozhodnutím Evropské rady, které mnozí Gruzínci považují za historické, představuje výbušný „koktejl“. Část veřejnosti nemůže lidem kolem Ivanišviliho odpustit, že jejich přičiněním se země vrátila do ruské sféry vlivu. Další část, možná většina, se sice považuje za proevropskou, je však zmatena prohlášeními své vlády, která ostře kritizuje Západ a snaží si to nerozházet s Ruskem, které je agresivnější než kdy jindy. Bezpečnostní rizika jsou v této zemi, v níž na počátku rusko-gruzínské války v roce 2008 došlo k prvnímu střetu mezi Moskvou a Západem, velmi vysoká.

NOVINKY Z EHSV

Skoncuje s ageismem: EHSV vyzývá členské státy EU, aby připravily novou strategii pro starší osoby

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vyzval Evropskou komisi a členské státy, aby vypracovaly novou evropskou strategii pro starší osoby, která by změnila způsob, jakým jsou v současnosti starší lidé vnímáni, a sice jako zátěž a zdroj nákladů pro společnost. Namísto toho by strategie měla pomoci využít jejich sociální, hospodářský a intelektuální potenciál, který je často opomíjen.

Vzhledem k tomu, že neexistuje politika, která by v komplexním měřítku řešila otázky starších osob a stárnutí, jednalo by se o první strategii EU, jejímž cílem by bylo chránit práva starších lidí a zajistit jejich plné zapojení v rámci společnosti a ekonomiky.

EHSV předložil související návrhy ve svém stanovisku, které bylo přijato na červencovém plenárním zasedání. Na tomto zasedání se také uskutečnila diskuse s místopředsedkyní Evropské komise pro demokracii a demografii Dubravkou Šuicou a předsedkyní platformy AGE Europe Heidrun Mollenkopf. Stanovisko bylo vypracováno na žádost španělského předsednictví Rady EU.

Strategie by napomohla vymýcení ageistických postojů, jež posilují diskriminaci starších lidí. Ta patří i nadále patří mezi nejčastější formy diskriminace v EU – spolu s diskriminací na základě pohlaví –, navzdory skutečnosti, že Evropa rychle stárne. Dle odhadů Eurostatu se v EU do roku 2050 zvýší počet osob ve věku 75–84 let o 56,1 % a počet osob ve věku 65–74 let vzroste o 16,6 %.

„EHSV jasným a jednoznačným způsobem apeluje na Evropskou komisi, aby novou strategii předložila do konce stávajícího funkčního období. Domnívám se, že jde o první krok, jenž bude mít dalekosáhlé důsledky pro evropskou sociální a demografickou politiku,“ řekl zpravodaj pro toto stanovisko **Miguel Angel Cabra de Luna**.

Místopředsedkyně Evropské komise Dubravka Šuica uvedla: „Starší lidé nepředstavují ani výdaj ani zátěž. Jsou přínosem. Na demografickou změnu nelze pohlížet izolovaným způsobem. Musíme sledovat, jak se vzájemně ovlivňuje s megatrendy, jako je zelená a digitální transformace.“

„Starší osoby nesmí být vnímány jako příjemci sociálních dávek. Jsou to občané, kteří mají stejná práva na plnohodnotný život bez diskriminace jako všichni ostatní, nezávisle na věkové skupině. A tato práva musí být

zajištěna ve všech oblastech života,” doplnila **Dr Mollenkopf**.

Starší lidé navíc v mnoha zemích vlastní významnou část bohatství a mají značnou kupní sílu. Očekává se, že stříbrná ekonomika, tažená staršími spotřebiteli, silně poroste a že do roku 2025 dosáhne 5,7 bilionu EUR. Aby mohla EU tento potenciál využít, potřebuje účinné strategie, které zohlední regionální dynamiku a příležitosti, které toto hospodářství nabízí. (II)

EHSV zařazuje téma vody na program ?innosti EU a p?edkládá první konkrétní návrhy „modré dohody“

Ke klíčovým doporučením šesti stanovisek EHSV k tématu vody, přijatých na červencovém plenárním zasedání, patří přístup k hospodaření s vodou založený na lidských právech, podpora investic, označování zařízení z hlediska jejich spotřeby a restrukturalizace cen. Tvoří tak první vlnu návrhů EHSV na komplexní vodní politiku EU pod zastřešující iniciativou s názvem modrá dohoda.

Evropský hospodářský a sociální výbor reaguje na rostoucí naléhavost této problematiky a komplexním souborem doporučení razí cestu k udržitelné vodní politice v Evropě. Prostřednictvím své iniciativy „modrá dohoda“ žádá, aby celá Evropa postupovala jednotně v zájmu [odstranění vodní chudoby](#) a zajištění přístupu k bezpečné a cenově dostupné vodě a sanitárním zařízením jako lidského práva.

Jak EHSV zdůraznil, k dosažení těchto cílů je nezbytná [odolná vodohospodářská infrastruktura a distribuční síť](#). Je tak třeba začít u posouzení aktuálního stavu vodohospodářské infrastruktury a její dostupnosti v každém členském státě, aby bylo možno stanovit investiční potřeby a zajistit efektivní hospodaření s vodou.

Doporučení EHSV, pokud jde o [ekonomické aspekty „modré dohody pro EU“](#), se týkají mimo jiné zavedení takových strategií tvorby cen, které budou odrazovat od neudržitelné spotřeby, a navrhuje nové způsoby financování vodní politiky. Výbor se také zasazuje o to, aby se EU stala globálním lídrem v oblasti technologií umožňujících účinné hospodaření s vodou. Navrhuje, aby se téma vody stalo součástí všech [průmyslových politik](#) EU v zájmu snížení spotřeby, podpory opětovného využívání a recyklace a nápravy znečištění vody. Pokud jde o [zemědělství](#), navrhuje EHSV podobný přístup, tj. plně zapracovat problematiku vody do rámce společné zemědělské politiky.

EHSV si je vědom toho, jak silnými hybateli změn mohou být [spotřebitelé](#), a prosazuje tedy také spotřebiče šetřící vodu zavedením štítků s informacemi o spotřebě vody a postupů oběhového vodního hospodářství,

díky nimž budou spotřebitelé moci přispět k celkovému řešení.

Všechny tyto návrhy budou sloučeny do souboru klíčových zásad a opatření, jenž bude představen evropským orgánům a institucím 26. října 2023 na konferenci „Výzva k vypracování modré dohody pro EU“. Cílem EHSV je prosadit téma vody jako jednu z nejvyšších priorit příští Evropské komise. (gb)

K propagaci a podpoře duševního zdraví je zapotřebí postupovat komplexně

Vzhledem k prudkému nárůstu duševních poruch a poruch chování v evropské populaci, a zejména u mladších lidí, vyzval Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) k reformě systémů zdravotní péče v celé EU s cílem zajistit, aby se k duševnímu zdraví přistupovalo komplexně.

Ve [stanovisku](#), jež EHSV vypracoval na žádost španělského předsednictví Rady EU a které přijal na svém červencovém plenárním zasedání, stojí, že zdravotní péči v oblasti duševního zdraví je třeba zaměřit na včasnou prevenci, brzké odhalení a na komunitní péči.

„Musíme urychleně reformovat systémy zdravotní péče v celé EU a zajistit tak, aby v rámci nich byly místo nesystematických modelů péče poskytovány integrované a plánované dlouhodobé zákroky a péče nejen

za účelem léčby, ale také s cílem předcházet zdravotním potížím. A to vše s využitím víceoborových týmů,“ prohlásila zpravodajka stanoviska **Milena Angelova**.

„Naše systémy péče o duševní zdraví musíme změnit. Potřebujeme mít více odborníků a poskytovat větší podporu lidem, kteří tuto péči potřebují,“ uvedl spoluzpravodaj stanoviska **Ivan Kokalov**.

Rozvinutí duševní poruchy hrozí zejména mladým lidem, dětem, ženám a znevýhodněným skupinám, ale také lidem, kteří jsou vystaveni dlouhodobému stresu.

V důsledku pandemie COVID-19 se situace v oblasti duševního zdraví dále zhoršila, přičemž určité potřeby – od závažných až po středně závažné – má v tomto směru 20 % Evropanů. To se projevilo mimo jiné i na pracovním životě a příjmech. Podle nejnovějších odhadů vynakládá EU na léčení duševních poruch a poruch chování každý rok téměř 4 % svého HDP.

Duševní poruchy si rovněž vybírají vysokou daň na lidech: každoročně v Evropě způsobují přibližně 4 % úmrtí a jsou druhou nejčastější příčinou úmrtí mladých lidí.

EHSV vítá komplexní plán pro duševní zdraví, který nedávno předložila Evropská komise, a požaduje, aby byl urychleně rozpracován do náležitě financované strategie EU v oblasti duševního zdraví. Tato strategie by měla mít časový rámec, měly by v ní být stanoveny jasné povinnosti a měla by obsahovat měřitelné ukazatele pro sledování pokroku.

EHSV se domnívá, že systémy v oblasti duševního zdraví by měly být založeny na právech a orientovány na člověka, přičemž prioritou by mělo být posílení postavení a aktivní účast jednotlivců na jejich vlastním zotavení.

Výbor důrazně doporučuje, aby Evropská komise vyhlásila rok 2024 Evropským rokem duševního zdraví. Tento krok by vyslal jasný signál a podpořil by vytvoření silného partnerství zaměřeného na zlepšení a podporu duševního zdraví v celé EU.

EHSV diskutoval o iniciativě týkající se jmenování čestných členů z kandidátských zemí, která má podpořit postupnou integraci těchto zemí do EU

EHSV na svém červencovém plenárním zasedání přivítal zástupce organizací občanské společnosti z kandidátských zemí. V této souvislosti oznámil, že má v plánu jmenovat do svých řad čestné členy z těchto zemí a zapojit je do své každodenní poradní činnosti.

Prvním konkrétním krokem k uskutečnění tohoto záměru byla diskuse o významu občanské společnosti v procesu rozšíření EU, kterou EHSV zařadil na program zmíněného plenárního zasedání. **Předseda Výboru Oliver Röpké** při této příležitosti rovněž podepsal memorandum o porozumění s Radou pro regionální spolupráci, jehož cílem je posílit strukturované zapojení občanské společnosti a mladých lidí do podpory

míru a prosperity v jihovýchodní Evropě.

Komisař pro sousedství a rozšíření **Oliver Várhelyi** ocenil úmysl jmenovat do EHSV čestné členy z kandidátských zemí, neboť to pomůže zajistit, aby měla politika rozšíření i nadále prioritní místo v agendě EU.

Moldavský premiér **Dorin Recean** zdůraznil, že tato nová iniciativa přichází ve vhodný okamžik a umožní rozvinout spolupráci s občanskou společností v Moldavsku.

Generální tajemnice Rady pro regionální spolupráci **Majlinda Bregu** prohlásila: „Domníváme se, že je naprosto nezbytné, aby se naše poradní fórum organizací občanské společnosti podílelo na koordinaci úsilí o realizaci ambiciózní zelené agendy pro západní Balkán v našem regionu a aby naše obchodní komory hrály stěžejní roli v koordinaci vytváření regionálního trhu.“

Boško Savković z Unie zaměstnavatelů Srbska vyzdvihl, jak se srbská občanská společnost snaží dávat najevo své názory, bojovat proti zahraničním dezinformacím a propagovat mezi obyvateli Srbska perspektivu vstupu této země do EU.

Oleksandr Javorskyj z Federace zaměstnavatelů Ukrajiny uvedl: „Ukrajina se o členství v EU chtěla ucházet již dlouho předtím, než vypukla válka. Naši sociální partneři a naše občanská společnost teď potřebují získat odpovídající přípravu, aby si s procesem přistoupení k EU dokázali poradit.“

Anisa Subashi, místopředsedkyně Konfederace odborových svazů Albánie, upozornila, že odbory pomáhají posílit občanský dialog, zejména dnes, kdy se albánská vláda pokouší zúžit občanský prostor.

Dajana Cvjetković z Centra pro podporu občanské společnosti v Bosně a Hercegovině i **Daliborka Uljarević**, výkonná ředitelka Centra občanského vzdělávání v Černé Hoře, pak uvedly, že občanská společnost musí být do procesu rozšíření zapojena. „Jsme páteří naší společnosti a tlumočíme očekávání našich občanů. Jsme nejbližšími spojenci orgánů a institucí EU a díky této iniciativě budeme moci dále prohloubit naši spolupráci,“ prohlásila **Daliborka Uljarević**. (mt)

Průmyslový plán Zelené dohody: na postupu EU je co zlepšovat

V plánu pro průmysl pro nulové čisté emise chybí vize, jak udržet konkurenceschopnost evropského průmyslu a přilákat investice.

EHSV se domnívá, že průmyslový plán Zelené dohody pro Evropu a akt o průmyslu pro nulové čisté emise jsou celkově dobrými návrhy, měly by však být konkrétnější co do opatření, jež mají zlepšit lokalizační faktory, posílit konkurenceschopnost evropského hospodářství a umožnit, aby se EU odlišila od svých systémových konkurentů.

„Stavíme se velice kriticky ke zjištění, že nebyl zákon o snížení inflace v USA, EU by snad nezačala jednat,“ uvedla zpravodajka [stanoviska EHSV k průmyslovému plánu Zelené dohody a aktu o průmyslu pro nulové čisté](#)

[emise Sandra Parthie](#). „Mělo k tomu dojít dříve. EU měla podle našeho názoru reagovat razantněji a rozhodněji, a ukázat tak podnikům a společnostem, že opravdu chceme, aby Evropa byla i nadále relevantní průmyslovou lokalitou s kvalitními pracovními místy a dobrými platy pro pracovníky.“

Evropský průmysl zaznamenal v posledních desetiletích oproti svým hlavním rivalům pokles konkurenceschopnosti. HDP na obyvatele v EU poklesl z přibližné výše 70 % HDP na obyvatele v USA v nultých letech 21. století pod 66 %. Mezi lety 1999 a 2020 poklesl podíl USA na světových hrubých investicích z 29 % na 20 % a podíl EU z 23 % na 15 %.

Zvrátit tento klesající trend by podle doporučení EHSV měl pomoci audit s cílem zjistit, jak může EU řídit a zlepšit své hodnotové řetězce a vyhnout se nadměrné závislosti. Doporučuje též podrobit veškerou připravovanou legislativu EU testu konkurenceschopnosti.

K problémům, které je podle mínění EHSV nutno řešit různě, patří byrokracie a zdlouhavé procesy. Například veřejné financování – schvalování finanční podpory projektů a přístupu k financování trvá příliš dlouho. EHSV namítá, že chceme-li zabránit investorům v odchodu jinam, musíme učinit kroky k zajištění

včasného a přístupného financování jak provozních nákladů, tak kapitálových výdajů, a to pro všechny typy podniků od velkých až po malé.

Jiným příkladem, kde má průmyslový plán Zelené dohody mezery, je povolování – vymezuje několik technologií s nulovými čistými emisemi, které by měly profitovat z rychlého povolování a vyšší finanční podpory projektů, zatímco zbývající odvětví to mají obtížnější.

Podle názoru EHSV se průmyslový plán i akt o průmyslu pro nulové čisté emise příliš úzce zaměřují na prosazování zelených technologií a výběr těch nejúspěšnějších projektů. Místo toho by však měly mít za cíl podporovat rozmanitý průmysl se širokou škálou různých odvětví.

V Evropě máme mnohá energeticky náročná odvětví těžkého a primárního průmyslu, která je nutno dekarbonizovat a na něž se v průmyslovém plánu Zelené dohody nedostalo.

Další možnou pastí je uvolnění pravidel EU pro státní podporu, které může prohloubit propast mezi bohatšími členskými státy a jejich chudšími protějšky, které nemají dostatečný fiskální prostor k investicím do ekologické transformace a podpoře svých špičkových průmyslových odvětví a vlastních domácností. Proto je nutno vážně prodiskutovat možnost vytvoření Evropského fondu suverenity, který by na tuto transformaci poskytl další finanční prostředky na úrovni EU.

Z výpočtů Evropské komise vyplývá, že v oblasti technologií pro nulové čisté emise existuje značný potenciál tvorby pracovních míst, protože k výrobě vodíkových palivových článků bude zapotřebí 180 000 pracovníků, 66 000 k výrobě fotovoltaické solární energie a 800 000 k výrobě baterií.

Průmyslový plán podporuje rozvoj ekologických dovedností, dle mínění EHSV by však měl podporovat rozvoj celého spektra dovedností potřebných v průmyslu. Měl by rovněž urychlit a standardizovat pracovní povolení pro kvalifikované pracovníky ze zemí mimo Evropskou unii. (dm)

[EHSV naléhav? vyzývá EU k soudržnému přístupu k politikám v oblasti surovin. Má zajistit zabezpečení zdrojů a zdárný průběh ekologické transformace](#)

EHSV ve stanovisku přijatém na červencovém plenárním zasedání vyzývá EU, aby zaujala komplexní přístup k politikám v oblasti surovin. Navrhuje rozšířit seznam kritických surovin, zajistit spravedlivé ceny energie, zjednodušit povolování, upřednostnit recyklaci a podporovat budování kapacit se zaměřením na politiky EU v oblasti surovin.

Celosvětovým dodávkám kritických surovin dominuje Čína, přičemž Evropa produkuje méně než 5 % celosvětových nerostných surovin. Vzhledem k očekávanému zdvojnásobení globální poptávky po surovinách

do roku 2060 je třeba jednat.

EHSV navrhuje řešit tyto výzvy rozšířením seznamu kritických surovin o materiály, které jsou nezbytné pro zelené a udržitelné technologie, což umožní realizaci cílených politik a investic. Argumentuje též ve prospěch spravedlivých cen energie, finanční podpory, zjednodušení povolovacích postupů a navazování partnerství s dalšími zeměmi v zájmu zabezpečení zdrojů a postupu ekologické transformace EU.

Zpravodaj [stanoviska](#) EHSV **Maurizio Mensi** zdůraznil, že v právních předpisech o nakládání s odpady je třeba postavit do popředí získávání surovin z odpadu a jejich opětovné využívání. Jde o možnost, jak snížit závislost na primárních zdrojích a současně podpořit hospodářský růst. Výbor nicméně též varuje, že je nutno vyvážit zabezpečení zdrojů a environmentální hlediska tak, aby byl zachován soulad s cíli EU v oblasti udržitelnosti.

Spoluzpravodaj EHSV **Michal Pintér** je toho názoru, že v celé EU bude nutné budování kapacit v těžebních odvětvích. Stanovisko žádá zaměření na rozvoj lidského kapitálu v těžebním průmyslu a změny kvalifikace a prohlubování dovedností stávajících pracovních sil, díky nimž bude možné dosáhnout potřebné stability odvětví surovin.

Společným přístupem k řešení těchto aspektů může EU úspěšně zvládnout přechod k zelené ekonomice a položit základy odolného, udržitelného a celosvětově konkurenceschopného odvětví surovin. (gb)

Přechod na udržitelnou energii v odvětví rybolovu a akvakultury v EU: cesta ke klimatické neutralitě?

EHSV ve svém [stanovisku](#) vypracovaném na žádost španělského předsednictví a přijatém na červencovém plenárním zasedání uvítal strategii pro energetickou transformaci odvětví rybolovu a akvakultury v EU, kterou připravila Evropská komise. Výbor uznává, že je naléhavě nutné snížit emise CO₂ a prosazovat udržitelné, obnovitelné a z ekonomického hlediska životaschopné energetické alternativy, a podtrhuje význam dosažení klimatické neutrality do roku 2050.

EHSV zdůrazňuje, že odvětví rybolovu hraje zásadní úlohu při zmírňování dopadů změny klimatu. Rybáři poskytují jednu z nejzdravějších živočišných bílkovin zatíženou minimální uhlíkovou stopou, přičemž podle prognóz budou emise z tohoto odvětví v roce 2023 představovat jen malý zlomek celkového světového objemu, což podtrhuje relativně nízký dopad

tohoto odvětví na životní prostředí. EHSV nicméně vyzývá k pokračování v úsilí o další zvýšení energetické účinnosti a snížení emisí.

„Dekarbonizace odvětví rybolovu vyžaduje komplexní přístup, finanční pobídky a využívání zdrojů energie produkujících nulové emise,“ uvedl zpravodaj stanoviska **Javier Garat Pérez**. „Musíme najít rovnováhu

mezi realitou a ambicemi. Potřebujeme přiměřený a realistický harmonogram dekarbonizace, který bude brát v potaz technologický, logistický a legislativní vývoj. Náklady na transformaci by neměly být zátěží pro podnikatele a pracovníky v námořních odvětvích a nikdo by v této souvislosti neměl být opomíjen. Pro úspěch transformace energetiky je zcela zásadní vyvážit cíle dekarbonizace a ekonomickou životaschopnost.“

EHSV uznává, že zajištění rozvoje a celosvětové dostupnosti alternativních a inovativních ekologických technologií je spojeno s výzvami. EHSV jako přechodné řešení navrhuje hybridizaci a také zkoumání dalších možností mimo fosilní paliva. Navíc konstatuje, že jakákoli změna zdroje energie bude vyžadovat nová plavidla zcela nové konstrukce a s větší kapacitou na palubě („hrubá prostornost“), aby bylo možné zde umístit nová strojní zařízení. EHSV proto vyzývá Evropskou komisi, aby přezkoumala definici „rybolovné kapacity“, aby bylo možné zavést nové technologie související s energetickou transformací. (ks)

Reklama prostřednictvím influencer?: EHSV navrhuje stanovit v nařízení EU jasné hranice

Právní předpisy by měly ukládat povinnosti nejen influencerům, ale také platformám pro sdílení videonahrávek a sociálním sítím

Reklama a marketing prováděné influencery patří k nejrychleji se rozvíjejícím odvětvím posledních deseti let. Spotřebitelé považují influencery za bližší, autentičtější a důvěryhodnější než tradiční reklamu nebo doporučení celebrit, a proto do nich známé značky investují stále více.

Na rozdíl od tradiční reklamy, která podléhá velmi přísným pravidlům, však reklama prostřednictvím influencerů nemusí vždy působit jako propagování. Komerční charakter příspěvků, které influenceři zveřejňují, není vždy na první pohled rozpoznatelný, jelikož reklama je zařazována vedle stylově podobného, ale nezávislého redakčního obsahu.

Tato netransparentnost je nebezpečná pro všechny spotřebitele, v první řadě ale pro nezletilé. Skutečnost, že je tato zranitelná skupina vystavena skryté reklamě, by mohla narušit její tělesný, duševní, sociální a emoční vývoj.

Měla by s tím EU něco dělat? „EU již má určité mechanismy, které může na influencery uplatnit. Vztahují se na ně totiž stejné právní předpisy jako na inzerenty a prodejce či obchodníky. Myslíme si však, že by vzhledem k rychlému rozmachu tohoto fenoménu bylo žádoucí zaujmout komplexní přístup,“ uvedl zpravodaj příslušného [stanoviska EHSV](#) **Bernardo Hernández Bataller**.

Výbor navrhuje, aby EU uložila konkrétní povinnosti jak správcům platforem pro sdílení videonahrávek a sociálních sítí, na nichž jsou influenceři aktivní, tak samotným tvůrcům obsahu nebo influencerům.

Influenceri by měli:

- mít ve svých příspěvcích v popředí výrazné označení, které bude upozorňovat, že se jedná o marketingové sdělení,
- dodržovat odvětové právní předpisy, jejichž účelem je zajistit ochranu zdraví a bezpečnost spotřebitelů a uživatelů, zejména nezletilých osob a dalších zranitelných skupin,
- nést odpovědnost, pokud dostatečně jasné neuvědomí, že jsou za doporučování nebo propagaci výrobku nebo služby placeni.

Správci platform a sociálních sítí by měli:

- nést rovněž odpovědnost za obsah zveřejněný tvůrci obsahu a influencery na jejich platformách a sítích,
- mít povinnost odstranit nezákonný obsah a nahlásit nezákonné jednání,
- od všech tvůrců obsahu nebo influencerů působících mimo EU požadovat jasné uvedení toho, kdo nese právní odpovědnost za jejich činnost na území EU, a uzavření pojištění odpovědnosti za škody při výkonu povolání způsobené nezákonným jednáním.

V zájmu ochrany nezletilých osob by správci platform a sociálních sítí spolu s influencery měli zajistit, aby:

- bylo technicky možné vyloučit nezletilé uživatele ze sledování citlivého obsahu, který musí v každém případě obsahovat označení „zakázané pro děti mladší 18 let“, vyžadovat ověření věku a umožňovat použití rodičovské kontroly,
- bylo na příspěvcích influencerů určených nezletilým osobám uvedeno označení „reklama“, „komerční sdělení“ nebo „sponzorováno“ a aby byly upravené obrázky označeny upozorněním „upravený obrázek“ a produkty umělé inteligence označeny „virtuální obrázek“.

Toto stanovisko EHSV bylo vypracováno pro španělské předsednictví Rady EU, které zvažuje, zda je třeba přijmout zvláštní právní předpis, a požádalo Evropský hospodářský a sociální výbor o vypracování příslušného stanoviska k této otázce. (dm)

EU zaznamenala nejvyšší míru inflace od zavedení eura: 96,5 milionu osob je ohroženo chudobou

Inflace v Evropské unii dosáhla nejvyšší míry od zavedení eura. V současné době je 96,5 milionu Evropanů ohroženo chudobou a sociálním vyloučením. Jedná o lidi, na které nejvíce dopadlo rozsáhlé zvýšení cen zboží a služeb, rostoucí náklady a ztráta kupní síly.

To jsou jen některé z alarmujících údajů, na něž ve [stanovisku EHSV](#) přijatém na červencovém plenárním zasedání upozornil jeho zpravodaj **Felipe Medina Martín**.

Energetická krize má závažné dopady na evropské hospodářství. Vysoké ceny energií, surovin, služeb a průmyslového zboží stojí za vysokou inflací a omezeným hospodářským růstem a dostaly pod silný tlak veřejné finance i podniky, v důsledku čehož byla oslabena vnější ekonomická

konkurenceschopnost.

EHSV uvádí, že aby bylo možné tento trend zvrátit, měly by být připraveny plány na podporu domácností a klíčových odvětví (zemědělsko-potravinářský sektor, doprava, maloobchod apod.), jež pomohou snížit dopad vysokých cen energie. Vyzývá také evropské orgány, aby zavedly kontrolní mechanismy. Budoucí politiky by měly být uzpůsobené, konkrétní a měly by obstát při transformaci. Měly by rovněž podpořit zejména rodiny s nižšími příjmy a většími obtížemi.

Ukázalo se, že mezi nejvhodnější způsoby, jak omezit dopady vysokých cen základních produktů na rodinné rozpočty, patřila některá opatření pro kontrolu cen zavedená na vnitrostátní úrovni. Například „iberská výjimka“ z cenového režimu na trhu s elektřinou umožnila Španělsku a Portugalsku zastropovat cenu plynu v zařízeních na výrobu elektřiny a tím výrazně snížit účty. Dalším příkladem je dočasné snížení DPH na ceny elektřiny, potravin a pohonných hmot, ke kterému přistoupily některé členské státy. (mp)

EHSV vyzývá k větší ochraně vkladů, harmonizaci a dodržování zásady proporcionality, aby bylo možno posílit bankovní systém EU

V návaznosti na bankovní krize, k nimž nedávno došlo v USA, a na případ Credit Suisse vypracoval EHSV stanovisko k návrhu Komise na přezkum rámce pro krizové řízení a pojištění vkladů. Výbor v něm mimo jiné vyzývá k ochraně zájmů menších a místních bank, vkladatelů a daňových poplatníků a ke koordinaci balíčku týkajícího se rámce pro krizové řízení a pojištění vkladů s budoucí reformou předpisů v oblasti státní podpory.

Žádost, aby EHSV projednal tuto problematiku a předložil spolunormotvůrcům a španělskému předsednictví Rady EU politická doporučení, mu adresovala španělská vláda. Cílem návrhu Komise na reformu rámce pro krizové řízení a pojištění vkladů je odstranit zbývající

rizika, jež existují v evropském bankovním sektoru, učinit pokrok na cestě k dokončení bankovní unie a posílit jednotný trh EU v zájmu vkladatelů a daňových poplatníků.

„EHSV je toho názoru, že reakce na bankovní krize musí být rychlá, flexibilní a musí se odvíjet v duchu spolupráce, aby byli ochráněni vkladatelé a daňoví poplatníci,“ uvedl zpravodaj EHSV **Giuseppe Guerini**.

„Návrh, který předložila Komise, je krokem vpřed na cestě k dokončení bankovní unie, které má naprosto zásadní význam pro dosažení plné konsolidace finančního systému EU a snížení roztříštěnosti trhu.“

EHSV ve [svém stanovisku](#) poukazuje na to, že harmonizace v oblasti ochrany vkladů a vyhodnocení alternativních nástrojů pro řešení krize a vyhlášení platební neschopnosti mají zásadní význam z hlediska ochrany zájmů vkladatelů a zachování mnohotvárného evropského bankovního ekosystému. (tk)

Oslavy 65. výročí založení EHSV

V roce 1957 byl zřízen Hospodářský a sociální výbor, jemuž byly svěřeny poradní pravomoci, aby díky svým stanoviskům a celé řadě dalších činností seznamoval evropské rozhodovací orgány s názory i obavami organizované občanské společnosti, a v konečném důsledku tak přiblížil EU jejím občanům.

O rok později – tj. před 65 lety – se konalo první plenární zasedání Hospodářského a sociálního výboru. Více informací o 65. výročí naleznete na adrese www.eesc.europa.eu/65.

Ohlédnutí za rokem 2022 – vychází zpráva o naší ? innosti

Čemu jsme se věnovali v posledním roce? Vše se dozvíte ve zprávě o naší činnosti za rok 2022, nazvané „Ohlédnutí za uplynulým rokem“. Jaké byly v loňském roce naše největší úspěchy a která témata byla nejdůležitější?

Rok 2022 poznamenaly dramatické události. 24. února 2022 zahájilo Rusko nevyprovokovanou válku proti Ukrajině. EHSV na tuto agresi od počátku reaguje podporou ukrajinské občanské společnosti v řadě stanovisek a usnesení i při četných konferencích. Poskytli jsme naše prostory ukrajinským organizacím občanské společnosti působícím v Bruselu jako bezpečné zázemí k další práci a zajištění kontinuity ukrajinské občanské společnosti. Cenou pro občanskou společnost jsme vyznamenali iniciativy, které pomáhají civilním obyvatelům sužovaným válkou.

V reakci na vysoké ceny energie EHSV navrhl komplexní přístup k energetické transformaci, vycházející z potřeby nového energetického modelu a energeticky nezávislé EU. I když v EU přetrvávají dopady pandemie COVID-19, je více než kdy předtím zapotřebí investovat do ekologické a digitální transformace. Výbor proto také podporuje provádění a prosazování národních plánů pro oživení a odolnost.

Podrobnější informace jsou k dispozici ke stažení v publikaci na adrese <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/2022-year-review>.

NOVINKY ZE SKUPIN

Klimatická diplomacie musí být stěžejní součástí zahraniční politiky EU

Stefano Mallia, předseda skupiny Zaměstnavatelé v EHSV

V několika zemích jižní Evropy řádily letos v létě přírodní požáry, které ničily domovy a pobřežní letoviska a po nichž místo rozsáhlých lesních území zbyla jen zčernalá pustina. Ve Slovinsku pak zuřily povodně. Mimořádné klimatické jevy nejsou v Evropě ničím novým, jejich intenzita však vzrostla, a to jak v Evropě, tak jinde. Není pochyb o tom, že tyto jevy jsou častější a extrémnější kvůli změně klimatu.

Pandemie COVID-19, válka na Ukrajině a následná energetická krize poněkud narušily úsilí, jehož cílem bylo problém změny klimatu řešit a zahájit v Evropě skutečnou ekologickou transformaci.

Některé členské státy přijaly řadu opatření, která de facto znamenají odložení postupného ukončování těžby fosilních paliv, či dokonce v zájmu uspokojení svých potřeb v oblasti energetiky investují do nových těžebních činností. Takovéto chování vysílá matoucí signály nejen evropským občanům, ale i třetím zemím, které tak získávají argument, aby ospravedlnily zpoždění transformace svého vlastního hospodářství. To vše by jednoznačně mohlo ohrozit letošní summit COP28, na němž mají země dosáhnout dohody o postupném ukončení používání fosilních paliv vytvářejících emise CO₂.

Přístup EU k politice v oblasti klimatu proto musí zůstat soudržný a důsledný. To, co hlásáme, musíme sami uplatňovat! EU nedávno zintenzivnila svou činnost v oblasti klimatické diplomacie, jejíž úspěch ve velké míře závisí na vnitřních politických rozhodnutích EU týkajících se klimatu, ale také na účinném provádění Zelené dohody pro Evropu. Navzdory novým geopolitickým výzvám, které se objevují stále častěji, musí EU získat lepší představu o geopolitických aspektech Zelené dohody pro Evropu. K tomu je zapotřebí nová, solidní a důvěryhodná strategie, jak přizpůsobit klimatickou diplomacii EU stávající geopolitické situaci.

Kde začít? V EHSV máme za to, že bychom měli obohatit soubor nástrojů používaných v klimatické diplomacii o iniciativy zaměřené nejen na dosažení ambicióznějších cílů v oblasti klimatu, ale i na sdílení zkušeností EU a řešení rizik, jež s touto oblastí souvisejí.

Má-li klimatická diplomacie fungovat, měli bychom využít její víceúrovňové povahy. A začít bychom mohli vytvořením diplomatické sítě občanské společnosti.

Čas běží, takže chceme-li zamezit nenapravitelným škodám, musíme začít jednat. Klimatická diplomacie je diplomacie prevence. Je tudíž zřejmé, že je naléhavě nutné ji posílit a považovat ji v rámci vnějších záležitostí a zahraniční politiky EU za prioritu.

Kolektivní vyjednávání, demokracie a budoucnost práce: otázky k diskusi na konci léta 2023

skupina Zaměstnanci v EHSV

Kolektivní vyjednávání je jedním ze základních prvků pracovněprávních vztahů v Evropě, a přece se v jednotlivých členských státech nesmírně liší, přičemž pracovníci jsou kolektivními smlouvami pokryti a chráněni různou měrou.

Kolektivní vyjednávání je součástí procesu sociálního dialogu, jenž je rovněž jednou z priorit španělského předsednictví Rady EU. Skupina Zaměstnanci na tomto tématu se španělskou vládou úzce spolupracuje, zejména prostřednictvím stanovisek [Ekologické kolektivní vyjednávání](#) a [Demokracie na pracovišti](#), což jsou otázky, o kterých se bude mluvit na [akci na vysoké úrovni o sociálním dialogu](#) pořádané španělským předsednictvím ve dnech 21. a 22. září 2023 v Santiagu de Compostela.

Skupina Zaměstnanci bude o významu sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání diskutovat 20. září. Mimoto očekává, že k lepšímu pochopení a vyjasnění složité situace, jež panuje v oblasti kolektivního vyjednávání na úrovni EU, přispěje studie, kterou zadala. Do výběrového řízení na vypracování této studie bylo možné se přihlásit do 8. září [na tomto odkazu](#).

Chraťme občanskou společnost mladých lidí a umožňme jí se prosadit

skupina Organizace občanské společnosti v EHSV

V červenci se uskutečnil seminář věnovaný mládeži a nazvaný *Složité situace mladých lidí - ochrana mladé části občanské společnosti*, který spolupořádala skupina Organizace občanské společnosti v Evropském hospodářském a sociálním výboru (EHSV) a Mladí evropští federalisté (JEF Europe). Seminář navázal na předchozí webináře o občanské angažovanosti mládeže, které skupina Organizace občanské společnosti uspořádala v letech 2021 a 2022.

V rámci diskuse mezi zástupci mládeže a představiteli institucí, mezi nimiž byli i pozvaní řečníci **Dr. Sergey Lagodinsky** (poslanec Evropského parlamentu, Verts/ALE), **Alessia Valentino** (právní referentka, Evropská komise) a **Christian Moos** (člen skupiny

Organizace občanské společnosti a zpravodaj připravovaného stanoviska EHSV k [balíčku opatření na obranu demokracie](#)), se na semináři probíraly tendence, pokud jde o občanský prostor pro mládež, a konkrétní případy narušování tohoto prostoru z celé Evropy.

Na akci bylo zdůrazněno, že je naléhavě zapotřebí koordinovaný občanský dialog na úrovni států i celé Evropy, navýšení financování mládežnických organizací a inkluzivní zapojení všech mladých lidí. Za neméně potřebné byly označeny mechanismy na ochranu aktivistů, smysluplná činnost navazující na dialogy s mládeží a řešení problému čím dál větších omezení pro organizace občanské společnosti. I přes rozdílné pohledy na věc a konstatování, že neexistuje univerzální řešení použitelné na problémy ve všech členských státech, se všichni řečníci a účastníci kolektivně shodli na tom, že pro další životaschopnost demokracie je nutně třeba občanskou společnost mladých lidí chránit a umožnit jí se prosadit.

Všechny závěry a doporučení ze semináře si můžete přečíst zde: <https://europa.eu/!DFFpPj>.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Ceny EU za ekologickou produkci 2023: EHSV vyhláší finalisty

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) má tu čest vyhlásit finalisty jednotlivých kategorií druhého ročníku soutěže o ceny EU za ekologickou produkci, kterou pořádá spolu s Evropskou komisí a dalšími partnery. Tato soutěž odměňuje vynikající výsledky v ekologickém hodnotovém řetězci v EU. Vítězové jednotlivých kategorií budou slavnostně vyhlášeni dne 25. září u příležitosti Evropského dne ekologické produkce, za přítomnosti eurokomisaře pro zemědělství Janusze Wojciechowského.

Vzhledem k tomu, že přechod na ekologické zemědělství nabírá v Evropě na obrátkách, jsme svědky mnoha probíhajících pozoruhodných iniciativ. První fáze hodnocení skončila a po podrobném prozkoumání všech přihlášek vám s hrdostí představujeme finalisty všech tří kategorií.

K finalistům – v abecedním pořadí – patří:

1. Nejlepší malý či střední podnik zaměřený na zpracování ekologických potravin

- [Ekološka kmetija Kukenberger](#), Slovinsko, zpracovává mléčné výrobky
- [Fürstenhof GmbH](#), Německo, zpracovává vejce a drůbeží maso
- [The Merry Mill](#), Irsko, převážně zpracovává bezlepkový oves a mouku

2. Nejlepší maloobchodní prodejce ekologických produktů

- [Gut Wulkselde GmbH](#), Německo, obchod s produkty z jejich farmy
- [NaturaSì Ariele Conegliano](#), Itálie, obchod, který je součástí sítě NaturaSì
- [Valle y Vega Cooperative Agroecológica de Granada](#), Španělsko, obchod provozovaný zemědělským družstvem

3. Nejekologičtější restaurace / stravovací služba

- [Biohotel St. Daniel](#), Slovinsko, restaurace, která je součástí „biohotelu“
- [Luftburg - Kolariks Freizeitbetriebe GmbH](#), Rakousko, restaurace vhodná pro rodiny s dětmi
- [Trnulja Country Estate](#), Slovinsko, restaurace na venkovském sídle

Díky síti organizací občanské společnosti se EHSV opět podařilo, aby se do soutěže přihlásili kvalitní uchazeči." Tyto pozoruhodné projekty pojímají celý ekologický hodnotový řetězec a jsou jasným důkazem toho, že v praxi již dochází ke skutečnému posunu směrem k udržitelnějším a spravedlivějším potravinovým systémům. "Podle předsedy sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí (NAT) v EHSV **Petera Schmidta** je nyní nezbytné, aby politici vytvořili příznivé podmínky, které umožní rozvoj těchto iniciativ a jejich rozvoj v různých regionech.

Ceny se začaly udělovat v souvislosti se závazkem, který přijala Komise v rámci svého [Akčního plánu pro podporu ekologické produkce](#), aby byly odměněny mimořádné projekty realizované ve všech článcích ekologického hodnotového řetězce, od zemědělců až po restaurace. Cena je určena těm nejlepším a nejinovativnějším ekologickým hospodářským subjektům, které pomáhají snižovat dopad zemědělství na klima a životní prostředí a které svou činností přispívají k naplnění ambiciózních cílů strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“ a Strategie v oblasti biologické rozmanitosti.

Další informace o kandidátech, kritériích pro výběr a o ocenění obecně naleznete na [stránkách soutěže o ceny EU za ekologickou produkci](#) a na [stránkách EHSV](#). (ks)

EHSV začal přijímat přihlášky do soutěže o Cenu pro občanskou společnost, jejímž tématem je duševní zdraví

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vyhlásil 14. ročník soutěže o Cenu pro občanskou společnost, o níž se mohou ucházet organizace občanské společnosti, jednotlivci a soukromé podniky, které sídlí nebo pobývají v Evropské unii.

Za téma letošního ročníku určil **duševní zdraví**, neboť chce ocenit tvůrčí a inovativní neziskové projekty, které jsou zaměřeny na osoby trpící duševní poruchou a vytvářejí prostředí podporující jejich duševní pohodu,

ať již na individuální úrovni nebo v rámci kolektivního úsilí.

Oceněno bude až pět vítězů, mezi něž bude rozdělena částka v celkové výši 50 000 EUR. **Uzávěrka přihlášek je 30. září 2023 v 10:00 (času v Bruselu).** Slavnostní předání cen se pravděpodobně uskuteční během Týdne občanské společnosti pořádaného EHSV na jaře 2024.

Veškeré iniciativy a projekty musí být prováděny na území EU a musí již být uzavřeny nebo ještě probíhat. Předpokladem způsobilosti je, aby se přihlášené projekty týkaly alespoň jednoho z témat uvedených mezi kritérii způsobilosti zveřejněnými v [pravidlech pro udělení 14. Ceny EHSV pro občanskou společnost](#), která jsou k dispozici na příslušné [internetové stránce](#) EHSV.

Projekty mohou být zaměřeny mimo jiné na prevenci psychosociálních rizik na pracovišti a na boj proti nim či na podporu příznivé kultury na pracovišti. Mohou rovněž souviset s řešením potřeb znevýhodněných skupin a stárnoucího obyvatelstva v oblasti duševního zdraví nebo podporovat duševní pohodu dětí a dospívající mládeže.

Způsobilé budou také projekty zaměřené na komunitní práci, jako je posilování místních komunit, vytváření sítí pro zapojení komunit a budování prostředí podporujícího duševní zdraví. K přijatelným tématům přihlašovaných projektů patří rovněž zlepšování gramotnosti v oblasti duševního zdraví a boj proti stigma, které lidi často odrazuje od vyhledání pomoci.

EHSV doufá, že jeho cena bude odměnou a ukázkou úsilí, které doposud vynaložily nestátní subjekty, aby pomohly lidem trpícím duševními problémy. Zároveň by chtěl podpořit probíhající projekty a inspirovat nové, a poukázat tak na to, jak takovéto projekty mohou přispět k omezení rozmachu této tiché epidemie v EU.

Cílem Ceny pro občanskou společnost, jež je stěžejním oceněním udělovaným EHSV, je zvýšit povědomí o mimořádném přínosu občanské společnosti k formování evropské identity a evropského občanství a k podpoře společných hodnot, které posilují evropskou integraci. Cena má každý rok jiné téma, které je pro EU obzvláště aktuální. Mezi předchozí témata patřila mládež a pomoc Ukrajině, klima nebo genderová rovnost. V roce 2020 pak EHSV udělil výjimečně Cenu za občanskou solidaritu, která byla věnována boji proti pandemii COVID-19.

Chcete-li se přihlásit, klikněte na [tento odkaz](#). (II)

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Na tomto vydání se podíleli

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Aude François (af)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází devětkrát ročně u příležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích.

EHSV info není oficiální zprávou o činnosti EHSV. K tomuto účelu slouží Úřední věstník Evropské unie a jiné publikace Výboru.

Šíření je přípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

09/2023